

Wegwijzer aanvraag advies vervolgfunctie bewindspersonen

Ga snel naar:

Inleiding.....	2
1. Welke normen gelden?	2
2. Belangrijke risico's en gedragingen.....	3
3. Hoe wordt de boordeling uitgevoerd en welke vragen kunt u zichzelf stellen?	3
4. Voorwaarden en beheersmaatregelen.....	4
5. Toetsing van eventuele belangenverstremgeling, schenden van geheimhoudingsverplichtingen, draaideurverbod en lobbyverbod	4
6. Proces van adviesaanvraag (wat kunt u verwachten?)	5

Inleiding

Politiek en samenleving stellen hoge eisen aan de integriteit van bewindspersonen, zowel tijdens als na hun ambtsperiode. Na hun ontslag geldt een 'afkoelingsperiode' van twee jaar, waarin wettelijke eisen voor hun vervolgloopbaan gelden om belangenverstremgeling te voorkomen.

Het uitgangspunt is dat bewindspersonen na hun ambt een nieuwe functie kunnen aanvaarden, maar dat voorkomen moet worden dat privébelangen in conflict komen met publieke belangen. De Wet regels integriteit en vervolgfuncties bewindspersonen (hierna: de wet) legt verplichtingen op voor oud-bewindspersonen om advies in te winnen bij het Adviescollege rechtspositie politieke ambtsdragers (Arpa). Dit advies beoogt behulpzaam te zijn bij het voorkomen van belangenverstremgeling na het ambt.

In 2024 werd een wetsvoorstel goedgekeurd. De Wet regels integriteit en vervolgfuncties bewindspersonen is inmiddels in het [Staatsblad](#) gepubliceerd en zal in het voorjaar van 2026 in werking treden. Bewindspersonen konden echter al voorafgaand aan de wet informeel en niet-schriftelijk advies inwinnen: het adviescollege beoordeelt aldus sinds juni 2024 of de nieuwe functie van een gewezen bewindspersoon risico's met zich meebrengt voor belangenverstremgeling.

1. Welke normen gelden?

De wet vereist dat gewezen bewindspersonen na hun ambt zorgvuldig omgaan met hun opgebouwde kennis en contacten, om de schijn van onzuiver handelen te vermijden. Het is belangrijk dat de gewezen bewindspersoon zelf verantwoordelijkheid draagt voor het scheiden van belangen, maar onder publieke druk kan dit onvermijdelijk altijd tot vragen leiden. Deze wegwijzer beoogt in dit verband de voormalig bewindspersoon te helpen bij de eigen oordeelsvorming.

De [Gedragscode integriteit bewindspersonen](#) en de wet vormen de basis voor de beoordeling van vervolgfuncties. Belangrijke regels zijn:

- Er geldt altijd een afkoelingsperiode van twee jaar vanaf beëindiging van het ambt.
- Bewindspersonen geven een toekomstige opdrachtgever of werkgever geen oneigenlijke voorkeursbehandeling tijdens hun ambt om toekomstige functies te bevorderen of daarop vooruit te lopen.
- Bewindspersonen gebruiken geen vertrouwelijke informatie en respecteren geheimhoudingsverplichtingen, zelfs na hun vertrek en na de afkoelingsperiode van twee jaar.
- Gedurende de afkoelingsperiode nemen voormalig bewindspersonen geen commerciële opdrachten voor hun voormalige of een aanpalend ministerie¹ aan en treden ze daar niet in dienst ("draaideurverbod").

---

¹ Aanpalend ministerie: een aan het eigen ministerie gerelateerd ministerie waar de voormalig bewindspersoon meer dan incidenteel bij betrokken was (bijv. politieke vierhoek, of blijkens frequente medeondertekening van voorstellen of besluiten)

- Gedurende de afkoelingsperiode lobbyen voormalig bewindspersonen niet bij hun voormalige of een aanpalend ministerie ("lobbyverbod"). De wet omschrijft het lobbyverbod zeer strikt: gewezen bewindspersonen mogen twee jaar na hun aftreden geen zakelijke contacten onderhouden met ambtenaren werkzaam bij het vroegere of een gerelateerd ministerie.

2. Belangrijke risico's en gedragingen

De belangrijkste risico's voor belangenverstremgeling zijn in de praktijk:

- Het beïnvloeden van toekomstige carrièrekansen tijdens het ambt (voorsorteren).
- Het betrokken zijn na vertrek bij (de voorbereiding van) een lobby, met gebruikmaking van tijdens het ambt opgedane kennis, contacten en ervaringen.
- Het vertegenwoordigen van belangen in de nieuwe functie die haaks staan op de oude politieke rol.
- Het gebruik van vertrouwelijke informatie die kan leiden tot oneerlijke concurrentievoordelen voor een nieuwe werkgever.

3. Hoe wordt de boordeling uitgevoerd en welke vragen kunt u zichzelf stellen?

Het Arpa beoordeelt of de vervolgfunctie risico's inhoudt voor belangenverstremgeling of voor schendingen van de geheimhoudingsplicht, het lobbyverbod of het draaideurverbod. Het adviescollege gaat uit van de goede trouw van de bewindspersonen en helpt hen graag om een zorgvuldige afweging te maken. Het college heeft geen eigen onderzoekstaak en gaat uit van de door de bewindspersoon aangereikte informatie.

- De belangrijkste vragen uit het afwegingskader die de bewindspersoon zichzelf kan stellen zijn t.a.v. de vervolgfunctie zijn:
- Heeft u tijdens het ambt gunsten verleend aan de nieuwe werkgever (bijvoorbeeld in de vorm van subsidies of vergunningen) waardoor de aangeboden functie als beloning zou kunnen worden gezien?
- Heeft u toegang gehad tot vertrouwelijke informatie die als deze bewust of onbewust zou worden gedeeld een oneerlijk concurrentievoordeel zou kunnen opleveren?
- Worden vanuit de functie zakelijke contacten met het vorige ministerie of aanpalende ministeries² onderhouden of voorbereid?

---

² Aanpalend ministerie: een aan het eigen ministerie gerelateerd ministerie waar de voormalig bewindspersoon meer dan incidenteel bij betrokken was (bijv. politieke vierhoek, of blijkens frequente medeondertekening van voorstellen of besluiten)

- Is er sprake van een dienstverband met of opdracht voor deze ministeries, direct of mogelijk later, tijdens de duur van de afkoelingsperiode (het draaideurverbod)?
- Tot slot is er een 'zelftest': hoe zou u zelf de situatie beoordelen waarin uw vervolgfunctie in de publiciteit zou komen en onderwerp zou worden van publiek debat: welke zorgen zou dat in de samenleving kunnen oproepen en thans bij uzelf?

4. Voorwaarden en beheersmaatregelen

Het adviescollege kan een positief advies conditioneren op voorwaarden aan de vervolgfunctie om risico's te beperken, zoals een verbod op bepaalde taken of (delen van) functies. Dit is bijvoorbeeld ook het geval in de Europese Commissie of het VK, waar voormalige functionarissen alleen onder voorwaarden bepaalde functies mogen aanvaarden. Het adviescollege biedt maatwerk, en streeft ernaar met het advies eventuele risico's op belangenverstremgeling in kaart te brengen zodat de bewindspersoon de loopbaan kan voortzetten zonder integriteitsschendingen.

5. Toetsing van eventuele belangenverstremgeling, schenden van geheimhoudingsverplichtingen, draaideurverbod en lobbyverbod

Het college toetst of er risico's zijn op belangenverstremgeling en op mogelijke schending van de geheimhoudingsplicht, het lobbyverbod of het draaideurverbod.

Belangenverstremgeling

Dit betreft bijvoorbeeld de vraag of er een vermoeden kan ontstaan dat de aangeboden vervolgfunctie gezien zou kunnen worden als een beloning voor eerder verleende gunsten of diensten. Een voorbeeld van zo'n situatie is als een bewindspersoon schaarse publieke rechten heeft toegekend aan zijn nieuwe werkgever zoals vergunningen, concessies of subsidies. Daarnaast is de vraag of de gewezen bewindspersoon in de vervolgfunctie standpunten in zou kunnen nemen die haaks staan op het eerder door hem of haar gevoerde beleid. Voorts of de betrokkene gebruik kan maken van inzichten van vertrouwelijke of gevoelige aard in beleid of strategie die hij tijdens zijn ambt heeft verworven en die zijn nieuwe werkgever of opdrachtgever een significant concurrentievoordeel kunnen opleveren.

Lobbyverbod: geen zakelijke contacten met ambtenaren van het vorige of een gerelateerd ministerie.

De wet omschrijft het lobbyverbod als volgt: gewezen bewindspersonen mogen twee jaar na hun aftreden geen zakelijke contacten onderhouden met ambtenaren werkzaam bij het vorige of een gerelateerd ministerie. 'Zakelijke contacten' zijn ruim omschreven en omvatten bijvoorbeeld ook email, telefoongesprekken of deelname aan bedrijfsdelegaties. De voormalig bewindspersoon kan de Minister-president overigens vragen ontheffing van het lobbyverbod te verlenen, waarna het college daarover advies zal uitbrengen.

Dit zogenoemde lobbyverbod geldt niet voor het onderhouden van contacten met zittende bewindspersonen, die zodoende wel hun voorganger kunnen blijven raadplegen.

Draaideurverbod

Gewezen bewindspersonen mogen gedurende twee jaar na hun ambtsperiode geen betaalde opdrachten aannemen bij hun voormalige ministerie. Dit voorkomt ongewenste belangenverstrengeling. Er zijn uitzonderingen, bijvoorbeeld voor leden van een adviescollege of bij benoeming tot regeringscommissaris. De Minister-president kan bovendien op aanvraag van de voormalig bewindspersoon ontheffing verlenen, waarover het college voorafgaand adviseert.

Geheimhoudingsplicht

Oud-bewindspersonen moeten vertrouwelijke informatie die ze tijdens hun ambtsperiode hebben gekregen, blijvend beschermen, zelfs na de afkoelingsperiode. Het college beoordeelt het risico dat vertrouwelijke informatie toch bewust of onbewust kan worden gebruikt in de nieuwe functie, bijvoorbeeld wanneer deze functie nauw samenhangt met de eerdere werkzaamheden in het vorige ambt.

6. Proces van adviesaanvraag (wat kunt u verwachten?)

1. **Indienen:** u dient via een webformulier uw adviesaanvraag online in via www.adviescollegerpa.nl.
2. **Registratie:** Uw aanvraag wordt geregistreerd en u ontvangt een bevestiging.
3. **Controle op volledigheid:** De secretaris controleert of de aanvraag compleet is.
4. **Informatie completeren:** Alle benodigde informatie wordt (zo nodig aanvullend) via de indiener verzameld.
5. **Planoverleg en hoorgesprek:** Een intern overleg met collegeleden wordt gepland, mogelijk in combinatie met een gesprek: op uw verzoek of omdat het college dat wenselijk acht.
6. **Gesprek:** Het gesprek wordt gehouden en er wordt een verslag gemaakt dat vooraf in concept wordt voorgelegd ter beoordeling op onjuistheden.
7. **Vorbereiding preadvies:** De secretaris maakt een preadvies voor intern overleg binnen het college.
8. **College overlegt:** Het college beoordeelt het preadvies en beslist over het advies inzake de aanvaardbaarheid van de functie, inclusief eventuele te nemen maatregelen om aanwezige risico's te minimaliseren.
9. **Definitief advies:** Het definitieve advies wordt uiterlijk binnen twee weken (of vier weken, na een voorafgaand gesprek) na de datum indienen aanvraag verzonden.

Als het college constateert dat sprake is van het wettelijk lobbyverbod of draaideurverbod, kunt u eventueel de Minister-president d.t.v. SG MinAZ verzoeken daarvan ontheffing te verlenen.

10. **Publicatie:** Het advies wordt op de website van het college in het register gepubliceerd, tenzij de functie niet wordt aanvaard.

Alle gegevens worden beveiligd en persoonsgegevens uit het aanvraagformulier worden zes weken bewaard en daarna verwijderd. Adviezen en gegevens over de vervolgfunctie die openbaar zijn worden twee jaar na publicatie uit het register verwijderd.

Vragen?

Heeft u vragen of behoefte met (de voorzitter van) het college vooraf te sparren?

U kunt te allen tijde contact opnemen met de secretaris of de voorzitter via:

info@adviescollege-rpa.nl.

Postbus 556, 2501 CN Den Haag
Lange Voorhout 13, 2514 EA Den Haag

Bel of mail voor info:
070-3 765 765
info@adviescollege-rpa.nl

www.adviescollege-rpa.nl